

A KÚRIA
mint felülvizsgálati bíróság

Kfv. II. 35. 026/2015/5. szám

A Kúria a Dr. Jobbágy Ügyvédi Iroda (**cím**, ügyintéző: Dr. Jobbágy Krisztina ügyvéd) által képviselt **Felperes** (**cím**) felperesnek az Ivanovits Ügyvédi Iroda (**cím**, ügyintéző: Dr. Ivanovits Andrea ügyvéd) által képviselt Miniszterelnökséget vezető miniszter (1055 Budapest, Kossuth Lajos tér 1-3.) alperes ellen támogatási ügyben hozott közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránt indított perében, a Szekszárdi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 2014. október 15. napján kelt 4.K.27.065/2014/10. számú jogerős ítélete ellen az alperes által 12. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati és a felperes által Kfv.3. sorszámon előterjesztett csatlakozó felülvizsgálati kérelem folytán az alulírott napon - tárgyaláson kívül - meghozta az alábbi

ítéletet:

A Kúria a Szekszárdi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 4.K.27.065/2014/10. számú ítéletét, valamint az alperes 269/1701/3 967/29/2012. számú határozatát - az elsőfokú határozatra is kiterjedően - hatályon kívül helyezi, és az elsőfokú hatóságot új eljárásra kötelezi.

Megállapítja, hogy a peres felek az elsőfokú eljárásban és a felülvizsgálati eljárásban felmerült költségeiket maguk viselik.

Kötelezi a felperest, hogy - külön felhívásra - fizessen meg az államnak 35.000 (harmincötezer) forint felülvizsgálati és 17.500 (tizenhétezer-ötszáz) forint csatlakozó felülvizsgálati részilletéket.

A le nem rótt 30.000 (harmincezer) forint kereseti illetéket, valamint 35.000 (harmincötezer) forint felülvizsgálati és 17.500 (tizenhétezer-ötszáz) forint csatlakozó felülvizsgálati részilletéket az állam viseli.

Az ítélet ellen további felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felperes az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból (EMVA) nyújtott agrár-környezetgazdálkodási támogatás iránti kérelmének a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal Közvetlen Támogatások Igazgatósága (a továbbiakban: igazgatóság) 2009. december 11.

napján meghozott 1107944334. számú határozatában helyt adott. A felperes - két kifizetési kérelmét követően - 2012. május 7. napján nyújtotta be harmadik kifizetési kérelmét, amelynek az igazgatóság a 2012. december 7-én meghozott 269/1701/3 967/17/2012. számú határozatával részben adott helyt, mert megállapította, hogy a felperes az igényelt 14,15 hektár területtel szemben csak 9,87 hektár terület vonatkozásában minősül jogoszerű földhasználónak.

A fellebbezés folytán eljáró alperesi jogelőd 2013. szeptember 30. napján meghozott 269/1701/3 967/29/2012. számú határozatában az elsőfokú határozatot helyben hagyta. A 61/2009.(V.14.) FVM rendelet (a továbbiakban: Jogcím rendelet) 2.§ 19. és 63. pontjára, valamint az 5.§ (1) bekezdésére utalással arra mutatott rá, hogy a **P.1.** helyrajzi számú ingatlan tekintetében a felperes földhasználati jogának bejegyzésére 2012. szeptember 7. napján, a harmadik gazdálkodási évet követően - igaz 1998. július 5. napjára visszamenőleges hatállyal - került sor, de a kérelem visszamenőleges módosítását a mezőgazdasági, agrár-vidékfejlesztési, valamint halászati támogatásokhoz és egyéb intézkedésekhez kapcsolódó eljárás egyes kérdéseiről szóló 2007. évi XVII. törvény (a továbbiakban: Eljárási törvény) 43/A.§-a kizárja, így a 4,28 hektár támogatásból kizárásáról kellett rendelkezni.

Az elsőfokú bíróság az alperes határozatát az elsőfokú határozatra is kiterjedően hatályon kívül helyezte és az alperest kötelezte új eljárásra. Ítéletének indokolásában alaptalannak találta az alperes tiltott kereset kiterjesztésére vonatkozó érveit, és elfogadta, hogy a felperes hivatkozhatott a 2014. február 18-i jogszabálmódosításra. A peres eljárás kezdőidőpontjára figyelemmel a bíróság - a Jogcím rendelet 81/F.§-ára utalással - megállapította, hogy a Jogcím rendelet 5.§ (6) bekezdés a) pontja módosult, bírósági felülvizsgálatban alkalmazandó rendelkezése folytán a felperes a **P.1.** helyrajzi számú ingatlan vonatkozásában - a harmadik kifizetési kérelem előterjesztésének idején is - jogoszerű földhasználónak minősült, mely okból a hatósági döntések ettől eltérő és téves megállapításaiak folytán törvénysértőek. Az új eljárásra a bíróság előírta, hogy azt az alperes köteles lefolytatni, ennek során a harmadik kifizetési kérelmet úgy kell elbírálni, hogy el kell fogadni, a felperes a **P.1.** helyrajzi számú ingatlanra, 4,28 hektár vonatkozásában földhasználati joggal rendelkezik. A bíróság kötelezte az alperest, hogy a felperes elsőfokú eljárásban felmerült költségeit fizesse meg.

A jogerős ítélet ellen az alperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, melyben a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását, másodlagosan az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezése mellett a jogszabályoknak megfelelő határozat

meghozatalát kérte. Állította, hogy a jogerős ítélet sérti a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 339.§ (1) bekezdését, annak indokolása nem áll összhangban 221.§ (1) bekezdésében foglalt követelménnyel és ellentétes a 10/2010.(XI.8.) KK véleményben foglaltakkal.

Sérelmezte, hogy a bíróság az alperest kötelezte - az elsőfokú döntés hatályon kívül helyezése ellenére is - érdemi határozat meghozatalára, ezzel végrehajthatatlan kötelezést tett, mely a hatáskör elvonás tilalmába is ütközik. E körben az Eljárási törvény 2014. július 16-án módosult 57/A.§-ára utalással kifejtette, hogy az elsőfokú hatósági jogkört jelen ügyben a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal gyakorolja, a Miniszterelnökséget vezető miniszter másodfokú hatósági jogkört kapott. Érvelése alapján az elsőfokú határozatra is kiterjedő hatályon kívül helyezés miatt nincs olyan elsőfokú döntés, amelyet másodfokú hatóságként elbíráلhatna, maga pedig elsőfokú döntést nem hozhat, mert akkor hatáskört vonna el, mellyel megsértené a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 19.§ (1), (3) és (4) bekezdéseiben foglaltakat. Álláspontja szerint az alperes új eljárásra kötelezése tudatos, de téves bírói döntés volt, ez okból a Pp. 224.§-a szerinti ítélet kijavításra nincs lehetőség. Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság annak ellenére kötelezte perköltség viselésére, hogy lényegében a per folyamán bekövetkezett jogszabályváltozás eredményezte a felperes pernyertességét. Kérte a BH.2002.122. eseti döntés alkalmazását, és a perköltségben való marasztalás mellőzését.

A felperes csatlakozó felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet „megváltoztatását”, és az elsőfokú hatóság új eljárásra kötelezését kérte, elismerve, hogy az elsőfokú bíróság helytelenül kötelezte az alperest új eljárásra. Vitatta ugyanakkor, hogy ez a rendelkezés a Pp. 339.§ (1) bekezdésébe ütközne, meglátása szerint a kötelezett hatóság személyét a bíróság elírta, ezért a Pp. 224.§-a alapján kijavításnak és nem a felülvizsgálati kérelem előterjesztésének lett volna helye. Vitatta, hogy a bíróság jogerős ítélete sérti a Pp. 221.§ (1) bekezdését, mivel az ténybeli és jogi indokait tekintve is helyes és megalapozott. Nem értett egyet azzal, hogy az alperes nem köteles a perköltség viselésére. E körben állította, hogy az elsőfokú eljárásban mindvégig a kereset elutasítását kérte, ezzel többlet jogi munkát adott a felperes jogi képviselőjének, mely indokoltá tette a perköltségben való marasztalását.

A Kúria a felülvizsgálati és csatlakozó felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274.§ (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el, a jogerős ítéletet a Pp. 275.§ (2) bekezdése alapján a felülvizsgálati kérelem és a csatlakozó felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta.

Az alperes felülvizsgálati kérelme és a felperes csatlakozó felülvizsgálati kérelme is részben alapos.

Az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló adatok, tények megfelelő értékelése és a vonatkozó jogszabályok helyes értelmezése alapján érdemben megalapozottan hozott ítéletet, döntését kellően indokolta, azonban az új eljárásra kötelezett hatóságot helytelenül jelölte meg és a perköltség viseléséről úgy rendelkezett, hogy nem vette figyelembe, mi vezetett a felperes pernyertességéhez.

A Kúria megállapította, hogy a felperes 2012. május 7-én előterjesztett harmadik kifizetési kérelme EMVA támogatást érintett, ezért az új eljárásban nem hagyható figyelmen kívül az Eljárási törvény 2014. július 16-i módosítása, azaz az, hogy az 57/A.§ (1a) bekezdés, valamint a 152/2014.(VI.26.) Korm.rendelet 4.§ 7. pontja alapján a Miniszterelnökséget vezető miniszter a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szervnek az EMVA-val (és az EHA-val) kapcsolatos döntése ellen irányuló fellebbezést bírálja el, azaz másodfokú hatósági jogkört gyakorol. Tekintettel arra, hogy a bíróság jogerős ítéletével mind a másod-, mind az elsőfokú hatósági határozatot hatályon kívül helyezte, mellyel nemcsak a másodfokú, hanem az elsőfokú eljárás megismétlését is szükségessé tette, azzal az elsőfokú döntés meghozatala is indokoltta vált, melyre a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal jogosult az Eljárási törvény 57/A.§ (1) bekezdése és a 256/2007.(X.4.) Korm.rendelet 5.§ (1) bekezdése értelmében. Tekintettel arra, hogy a Ket. 19. § (1) és (4) bekezdése alapján a hatóság hatáskörét jogszabály állapítja meg, és a jogszabály megjelöli az elsőfokú, - kivételektől eltekintve - a fellebbezés elbírálására jogosult másodfokú hatóságot is, és a hatóságtól a hatáskörébe tartozó ügy nem vonható el, ezért az alperes helyesen érvelt azzal, hogy a bíróság fenti jogszabályi rendelkezéseket figyelmen kívül hagyta akkor, amikor az új eljárásra az alperest kötelezte. Az ítélet indokolásában szereplő érvek miatt a Kúria azt állapította meg, hogy a bíróság nem elírta a kötelezett hatóság személyét, hanem tévesen döntött arról. Ezért a Pp. 224.§ (1) bekezdésében foglaltak alkalmazásának nem lehetett helye.

Az elsőfokú eljárásban - a folyamatban lévő bírósági felülvizsgálatban is alkalmazandó - új jogszabályi rendelkezés miatt lett pernyertes a felperes. Az új rendelkezések (Jogcím rendelet 2014. február 18-tól hatályos 5.§ (6) bekezdése a) pontja és 81/F.§) folytán a bíróság eltért a Pp. 339/A.§-ának általános szabályától és nem azt vizsgálta, hogy az alperesi döntés megfelelt-e a meghozatalakor alkalmazandó jogszabályi rendelkezéseknek. A Pp. 339/A.§-a szerinti vizsgálódás lényegében - az új szabályok miatt - értelmét veszítette. Erre figyelemmel a bíróságnak értékelnie kellett volna azt a sajátos helyzetet a perköltség viseléséről való rendelkezés során, hogy a bíróság olyan

jogszabály alapján vizsgálta a felperes földhasználókénti elismerésének lehetőségét, amelyet a határozathozatalakor a hatóság nem is ismert, így azt nem is alkalmazhatta, míg a meghozott határozat érvelése érdemi vizsgálatot nem nyert. A felülvizsgálati bírósági gyakorlat [Kfv.I.35.729/2012/5., Kf.V.29.760/1999/7., Kf.IV.29.761/1999/2. (BH.2002.122.)] értelmében minden olyan esetben, amikor az alperesi hatóságnak nem róható fel a határozat jogszabálysértő volta, vagy azért, mert utóbb jogszabályváltozás következett be, vagy azért, mert a felperes a perben és nem a hatósági eljárásban csatolt bizonyítéka vezetett a pernyertességhez, az alperes nem kötelezhető a perköltség viselésére, az eljárás során felmerült költségeiket ilyen esetekben a felek maguk viselik a Pp. 81.§ (1) bekezdése alapján.

A felperes csatlakozó felülvizsgálati kérelmében - az ügy érdemét érintően - helyesen érvelt azzal, hogy a bíróság ítélete nem sérti a Pp. 221.§ (1) bekezdésében foglaltakat, mert a döntést alátámasztó jogi érveket a bíróság pontosan megjelölte, alkalmazásukat kellően alátámasztotta, így e körben hibát nem vétett. A Jogcím rendelet 81/F.§-a alapján a Jogcím rendelet 5.§ (6) bekezdés a) pontjában foglalt új szabályok alapján megalapozottan jutott arra a következtetésre a bíróság, hogy a felperest a **P.1.** hrsz-ú ingatlan tekintetében jogszerű földhasználónak kell tekinteni és a harmadik kifizetési kérelmét ennek figyelembe vételével kell elbírálni.

A fentiek alapján a Kúria a Pp. 275.§ (4) bekezdése alapján és a jogerős ítélet megváltoztatása lehetőségének hiányában - az új eljárásra köteles hatóság téves meghatározása és a perköltség viseléséről való helytelen rendelkezés miatt - a jogerős ítéletet hatályon kívül helyezte, egyúttal az alperesi jogelőd földhasználókénti elismerés tekintetében az új szabályok szerint téves határozatát - az elsőfokú határozatra is kiterjedően - hatályon kívül helyezte a Pp. 339.§ (1) bekezdésében foglaltak alapján és az elsőfokú hatósági jogkörrel rendelkező, mezőgazdasági és vidékfejlesztési hatóságot új eljárásra kötelezte.

A perköltség viselés tekintetében előzőekben kifejtett érvek alapján és a felülvizsgálati eljárásban a felek részleges pernyertességére tekintettel rendelkezett úgy a Kúria, hogy a peres felek az elsőfokú és a felülvizsgálati eljárásban felmerült költségeiket maguk viselik a Pp. 81.§ (1) bekezdése alapján.

A felperes az ügy érdemét tekintve pernyertes lett, ezért az 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 43.§ (3) bekezdés szerinti mértékű kereseti illetéket az állam viseli a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet (továbbiakban: IM rendelet) 14.§-a alapján.

A felülvizsgálati eljárás részleges pernyertességére tekintettel a felperes köteles viselni az Itv. 50.§ (1) bekezdése szerinti mértékű, alperes felülvizsgálati kérelme folytán felmerült felülvizsgálati illeték felét, és a saját maga által előterjesztett, Itv. 50.§ (3) bekezdése szerinti mértékű csatlakozó felülvizsgálati illeték felét az IM rendelet 13.§ (2) bekezdése alapján, míg a fennmaradó felülvizsgálati részilletéket és a csatlakozó felülvizsgálati részilletéket - az alperes teljes személyes illetékmentessége okán - az állam viseli az IM rendelet 14.§-a alapján.

Budapest, 2015. október 28.

Dr. Tóth Kincső s.k. tanácselnök, előadó bíró,
Dr. Rothermel Erika s.k. bíró, Dr. Márton Gizella s.k. bíró